

זֶקֶן נֵתָן וְלֹא יַעֲבֹר

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם י"ג טַבֵּת:

סֵדֶר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן הַיּוֹפְיִי:

תּוֹרַה לֵיהּ לִסּוּן רַצְנוּ זְכוּנוּ לְבִרְכָה:

אֲשֶׁר־יֵדְעוּ תְרוּעָה ה' בְּאוֹר פְּנֵיהֶם יִהְיֶה לָבוֹן (תְּהִלִּים פ"ט):

א דע כִּי תִשׁוּבָה הִיא לְשׁוּב אֶת הַדָּבָר לְמָקוֹם שֶׁנִּטְלַל מִשָּׁם. וְהוּא בְּחִינַת זִרְקָא הַמּוּבָא בַּזְהַר הַקָּדוֹשׁ (תְּקוּנִים תְּקוּן כ"א

דף מ"ג: וּבְדָף ס. וְתְקוּן ס"ד דף פ"ו: וּבְתְקוּנִים שֶׁבְסוּף הַזְהַר חָדַשׁ בְּדָף ק"ט:)
'דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתָּר דְּאֵתְנַטְיִלַת מִתְּמָן. וּמֵאֵן הֵהוּא אֲתָר, הוּא חֲכָמָה'. כִּי חֲכָמָה הִיא שֶׁרֶשׁ כָּל הַדְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ק"ד):
"כָּל־מִשְׁכָּל־לִיּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הַמְּכַנְּה בְּשֵׁם בַּת פְּרַעֲיָה. כִּי עִקַּר הַחֲכָמָה לְקַנּוּת שְׁלֵמוֹת, אֵינָם רַק חֲכָמוֹת אֱלֹהוֹת. וְשֶׁאֵר הַחֲכָמוֹת הֵם רַק חֲכָמוֹת בְּטִלוֹת, וְאֵינָם חֲכָמוֹת כָּלָל. וּבַת, הִיא מְרַמְזֶת עַל הַחֲכָמָה שֶׁאֵינָה חֲכָמָה. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (מְנַחֲוֹת ק"י): "הִבִּיֵּאֵי בְּנֵי מִרְחֹק וְכוּ', וּבְנֹתַי, אֵלוֹן גְּלִיּוֹת שֶׁבְּשֶׁאֵר אֲרָצוֹת שֶׁדַּעְתָּן אֵינָם מִיִּשְׁבֵּת עֲלֵיהֶם כְּבָנוֹת". פְּרַעֲיָה לְשׁוֹן בְּטוּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ה'):
"אֵל תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם":

וְחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הֵם בְּחִינַת קְנָה. כִּי יֵשׁ קְנָה בְּקֹדֶשׁ, הֵם חֲכָמוֹת קְדוֹשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ד'): "קְנָה חֲכָמָה" (עֵינן זוהר פנחס רל"ב רל"ד:). "וְזֶה לְעֵמֶת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים" (קֹהֶלֶת ז.). הֵינּוּ קְנָה שֶׁבְּקִלְפוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ס"ח): "גִּיעַר חֵית קְנָה", וְהֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת: "יִשְׂרָאֵל הֵם עִם קְדוֹשׁ" (דְּבָרִים ז', יד, כו, כח). וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק אֵלּוּהַ מִמַּעַל שֶׁהוּא בְּחִינַת

חֹק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח' תרכ"ח - צמח מנהרגני"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שד"ך צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב"ל - חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

חֲכָמָה כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תהלים ק"ד): "כָּלֶם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ". וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים רֵאשִׁית, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (ירמיה ב'): "קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לַה' רֵאשִׁית" וְכוּ'. אֲבָל בְּשַׁעַת הוֹלָדָה, הַשֶּׁכֶל מְצַמֵּץ אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּכְשֶׁמֶת חֵילִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְּהַתְּבוֹנְנוֹת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי שֶׁכְּלוֹ הוֹלֵךְ וְגָדוֹל, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מלכים א ה'): "וַיִּתְּרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה". וּכְשֶׁאָדָם מִכְּנִים בְּתוֹךְ שֶׁכְּלוֹ הַקִּדְּשׁ מִחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, אֲזִי נִתְמַעֵט קִדְּשַׁת שֶׁכְּלוֹ, כְּפִי תְּפִיסַת הַמָּקוֹם שֶׁל חֲכָמָה חִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁכֵּל חִיצוֹנִי, בְּתוֹךְ שֶׁכֵּל הַקִּדְּשׁ. וְהַחֲכָמָה חִיצוֹנִי הִיא נְעוּץ בְּתוֹךְ הַשֶּׁכֶל הַקִּדְּשׁ כְּקָנָה, וּמְחַסֵּר מְקוֹם הַקִּדְּשָׁה. וְעַל זֶה הַקָּנָה, הֵינּוּ זֶה הַשֶּׁכֶל, מִתְּלַקְטִים וּמִתְּחַבְּרִים כָּל הַמַּדּוֹת רְעוּת וּמְגֻנּוֹת:

וְזֵהוּ (סנהדרין כ"א): 'כְּשֶׁנֶּשְׂאָה שְׁלֹמֹה אֶת בֵּת פְּרָעָה, יָרַד גְּבַר יִאֵל וְנָעַץ קָנָה בַּיָּם'. הֵינּוּ שְׁנֵים לְמַעְלָה, מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַגְּבוּרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יָרַד גְּבַר יִאֵל. נִעְשָׂה סוּסְפִיתָא דְּדַהֲבָא, הֵינּוּ בְּחִינַת קְלָפוֹת, שֶׁהֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הַנִּקְרָא גַם כֵּן קָנָה, וְנָעַץ בַּיָּם הַחֲכָמָה, שֶׁמְחַסֵּר מְקוֹם הַקִּדְּשָׁה. וְהַעֲלָה עָלָיו שְׂרָטוֹן, הֵינּוּ בְּחִינַת מַדּוֹת מְגֻנּוֹת. וְעָלָיו נִבְּנָה כְּרֶךְ גָּדוֹל שֶׁל רוּמִי, הֵינּוּ נִחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי, הַכְּרוּךְ אַחַר קִדְּשָׁה. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא כְּרֶךְ גָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (ספ"ה נ"ב): 'כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת'. (שְׁדָרְשׁוּ שֵׁם, שֶׁהֵיכָן הָרַע מִתְּגַרְהַ בְּיִשְׂרָאֵל דִּיקָא, וּבְגָדוּלִים דִּיקָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב שֵׁם: 'וּבִתְלִמִּידֵי חֲכָמִים יוֹתֵר מִכָּלֶם'. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא הַנִּחַשׁ וְהֵיכָן הָרַע כְּרֶךְ גָּדוֹל). שֶׁהוּא כְּרוּךְ תָּמִיד אַחַר גְּדוּלֵי הַדּוֹר בְּיוֹתֵר מִשָּׂאֵר אַנְשִׁים, שֶׁהוּא בּוֹנֵה בְּנֵינוּ עַל זֶה הַשֶּׁכֶל הַחִיצוֹנִי:

ב וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁכְּלִיּוֹת חִיצוֹנִים, לֹא זוֹ אֵף זוֹ, שֶׁצָּרִיךְ לְחַדֵּשׁ הַשֶּׁכֶל בְּכָל עֵת. וְזֶה

בְּחִינַת: 'וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית', כִּי חֲדוּשׁ בְּרֵאשִׁית הוּא חֲדוּשׁ הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "כָּלֶם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ". כִּי חֲדוּשׁ הַשֶּׁכֶל הִיא חֲדוּשׁ הַנְּשָׂמָה, כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא הַנְּשָׂמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (אִיּוֹב ל"ב): "נִשְׁמַת שִׁדֵי תְבִינָם". כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת י'): 'מָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא זֶן אֶת הָעוֹלָם אַף הַנְּשָׂמָה זָנָה אֶת גּוֹפָהּ, נִמְצָא שֶׁהַנְּשָׂמָה הִיא מַחֲיָה אֶת הַגּוֹף, וְהִיא בְּעֶצְמָהּ הַשֶּׁכֶל, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (קֹהֶלֶת ז'): "הַחֲכָמָה תַּחֲיֶה" וְכוּ':

ג וְחֲדוּשׁ הַשֶּׁכֶל, הֵינּוּ חֲדוּשׁ הַנְּשָׂמָה, הוּא עַל-יְדֵי שְׁנָה, כְּמוֹבֵא בַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית י"ט. וַיִּקְהַל רִי"ג): 'חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוֹנַתְךָ'. כִּי כְּשֶׁהַמַּחֲיִן מְתִינְגְעִים, אֵז עַל-יְדֵי הַשְּׁנָה הֵם מְתַחַדְּשִׁים, כַּנֶּרְאָה בְּחוּשׁ. וְזֶהוּ שְׁאָנוּ מְבָרְכִין הַנּוֹתֵן לַיַּעַף כֶּת, כִּי הָיוּ מְתַחַלְּקָה עֵיפִים וְעַכְשָׁו נְתַחֲזְקוּ. וּבְשַׁעַת הַשְּׁנָה, הַמַּחֲיִן, הֵינּוּ הַנְּשָׂמָה, בָּאָה בְּתוֹךְ אֲמוֹנָה, בְּחִינַת: "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים" וְכוּ' כְּמוֹבֵא בַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ (שָׁם):

ד וְיֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת שְׁנָה, כִּי יֵשׁ שְׁנָה בְּגַשְׁמִיּוֹת, שֶׁהִיא נִיחָא לַמַּחֲיִן. גַּם יֵשׁ בְּחִינַת לְמוּד, שֶׁהוּא נִקְרָא גַם כֵּן שְׁנָה, לְגַבֵּי דְבִקּוֹת הַבוּרָא וְהוּא לְמוּד פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה (זֹהַר פִּינְחָם רמ"ד: עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, וַיֵּצֵא, פָּרָשָׁה ס"ט). כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (סִנְהֶדְרִין כ"ד): "בְּמַחְשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי" – זֶה תְּלִמוּד בְּבָלִי. וְזֶה בְּחִינַת אֲמוֹנָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים צ"ב): "וְאֲמוֹנַתְךָ בְּלִילוֹת", "וְלַחֲשָׁךְ קָרָא לִילָה" (בְּרֵאשִׁית א'). וְאָדָם הַדְּבוּק תָּמִיד בְּעֲבוּדַת הַבוּרָא, וְנִתְיַנְּגְעִים הַמַּחֲיִן שְׁלוֹ מַחְמַת גְּדֵל הַדְּבִקּוֹת, אֵזִי יִלְמַד פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא. וְכִשְׁלוּמַד פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא, אֵזִי הַמַּחֲיִן שְׁלוֹ, הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ, בָּאָה בְּתוֹךְ אֲמוֹנָה, בְּבְחִינַת: "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים", וּמְתַחַדְּשִׁים, וּמְתַחֲזָקִים מֵעִיפוּתָם: וְזֶה בְּחִינַת

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'ת"ל - צמח מנוהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

פְּשָׁטָא מְנַח זְרָקָא, שְׁפָשְׁטָא אֲוֵרִיתָא, שְׁהִם בְּחִינַת "וְאֶמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת", הֵם נִיחָא לְמַחִין, וְהַמַּחִין נִתְחַדְּשׁוּ בְּבִרְאשׁוּנָה. וְזֵהוּ זְרָקָא, דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתָּר דְּאֵתְנִטִּילַת מִתַּמָּן:

ה' וְעֵקֶר הַמַּחִין שְׁמַקְבְּלִין עַל־יְדֵי הָאֶמוּנָה, אֵין מְקַבְּלִין אֶלָּא מֵאֹר הַפְּנִים, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (מְשָׁלִי ט"ז): "בְּאֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים". "חַיִּים", הֵם הַמַּחִין, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב: "הַחֲכָמָה תְּחִיָּה". מְקַבְּלִין מֵאֹר הַפְּנִים, דְּרַךְ הָאֶמוּנָה, הַנִּקְרָאת מַלְכוּת. שְׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (בְּרֵאשִׁית י"ד): "וּמִלְכֵי צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם", וְתִרְגוּמוֹ: 'מִלְכָּא דִּירוּשָׁלַיִם'. וְהִיא בְּחִינַת אֶמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (יִשְׁעִיָּה א'): "עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נְאֻמָּנָה". וְהִיא בְּחִינַת לִילָה, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב: "וְאֶמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת". וְהִיא בְּחִינַת פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב: "בְּמַחְשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי" וְכוּ', וְכֵתִיב: "וְלַחֲשׂוֹךְ קָרָא לִילָה". וְהוּא בְּחִינַת מֵאֹר הַקָּטָן, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (קֹהֶלֶת ט'): "עִיר קְטַנָּה" (עֵיין זוֹהַר אַחֲרֵי ס"ח:). וְכְמוֹ שְׁכַת־טוֹב (בְּרֵאשִׁית א'): "אֵת הַמֵּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשָׁלַת הַלֵּילָה":

ו' וַיֵּשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּאֹר הַפְּנִים, כִּי יֵשׁ מְקַבְּלִים הַשֶּׁכֶל מֵאֹר הַפְּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה. וַיֵּשׁ מְקַבְּלִים מֵאֹר פְּנֵי הַצְּדִיקִים, כְּשֶׁהַצְּדִיק מְסַבֵּיר לוֹ פָּנִים (עֵיין תַּעֲנִית ח). אֲזֵי מְקַבְּלִים שֶׁכֶל חֲדָשׁ, וְנִשְׁמָה חֲדָשָׁה. כִּי עֵקֶר הַשֶּׁכֶל מֵאֹר הַפְּנִים, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב (קֹהֶלֶת ח'): "חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו":

ו' גַּם יֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּשִׁנָּה, כִּי יֵשׁ שִׁנָּה שְׁהִיא בְּחִינַת לְמוּד פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא כְּפִי הַדְּבָקוֹת. וַיֵּשׁ שִׁנָּה שְׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאֶמוּנָה, שְׁהוּא גַם כֵּן פְּשָׁטָא אֲוֵרִיתָא. כִּי כְּשֶׁעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאֶמוּנָה, אֲזֵי הַמַּחִין, הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ, בָּאָה לְתוֹךְ אֶמוּנָה, בְּבְחִינַת: "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים", וְנִתְחַדְּשׁוּ שָׁם, וְנִתְחַזְּקוּ

מְעִיפוֹתָם:

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (בְּבֹא בִתְרָא קע"ה:): 'הַרוּצָה לְהַחֲכִים יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת', הֵינּוּ הַרוּצָה לְחַדֵּשׁ אֶת שְׁכָלוֹ, הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ. יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, הֵינּוּ מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה. כִּי הָעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה, הוּא בּוֹדֵאֵי עוֹסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת. כִּי כָּל דֵּינֵי מְמוֹנוֹת שִׁיךְ לְמִשָּׂא וּמִתָּן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לַעֲסֹק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה, כִּי אִם בְּקֵי בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, שְׂלֵא יִכְשַׁל בָּהֶם: וְזֶה בְּחִינַת (מְשָׁלֵי ל"א): "הִיָּתָה כְּאֲנִיּוֹת סוּחָר", הֵינּוּ עַל-יַדֵּי מִשָּׂא וּמִתָּן, הֵינּוּ עַל-יַדֵּי פִשְׁטָא אֹרִיתָא. אַזִּי: "מִפְּרָחַק תָּבִיא לְחֻמָּה", וּמִמְשִׁיךְ שִׁכָּל חָדָשׁ מֵאוֹר הַפָּנִים. כִּי הַשִּׁכָּל נִקְרָא רְחוּק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ז'): "אָמַרְתִּי אֶחְכְּמָה וְהִיא רְחוּקָה":

סֵדֶר קִצּוֹר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן הַיּוֹפְיִי:

אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. זֶרְקָא-לָהּ

א דַּע כִּי תְּשׁוּבָה הִיא לְהִשָּׁיב הַדְּבָר לְמָקוֹם שֶׁנִּפְטַל מִשָּׁם בְּחִינַת זֶרְקָא (תְּקוּנִים כ"א מ"ג:), דְּהֵינּוּ לְהִשָּׁיב וּלְהַחֲזִיר הַדְּבָר לְשָׂרְשׁוֹ. וְשָׂרֵשׁ כָּל הַדְּבָרִים הוּא חֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ" (תְּהִלִּים ק"ד כד). לָכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְשָׁמֵר אֶת חֲכָמָתוֹ וְשִׁכְלוֹ מִשְׁכָּלִיּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הַמְּכַבְּדִים בְּשֵׁם בֵּית פִּרְעָה. בֵּית הִיא רֶמֶז לְחֲכָמָה שֶׁאֵינָה חֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (מְנַחֲוֹת ק"י). וּפִרְעָה לְשׁוֹן בְּטוֹל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם" (שְׁמוֹת ה' ד) וְתִרְגְּמֵם אֲוִנְקָלוּס: 'תְּבַטְלוּן'. הֵינּוּ חֲכָמוֹת בְּטִלוֹת שֶׁהֵם שְׂאֵר הַחֲכָמוֹת. כִּי עֵקֶר הַחֲכָמָה לְקַנּוּת שְׁלֵמוֹת אֵינָה רַק חֲכָמַת אֱלֹהוֹת. וְשְׂאֵר הַחֲכָמוֹת הֵם רַק חֲכָמוֹת בְּטִלוֹת וְאֵינָם חֲכָמוֹת כָּלֵל:

ב עַל כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת שְׁכָלוֹ וּמִחֲשִׁבָתוֹ שְׂלֵא

זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תלכ ׀ זמור מוזהרני"ת זצ"ל ׀ צדק צני מקוה שדך צהד מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל ׀
׀ חק נתן ולא יעבור ׀ יצא לאור ע"י הוצאת ׀ נצחתי ואנצח ׀ שעי"י ישיבת תיקון המידות ׀

יְכַנִּים בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ שׁוֹם מִחֲשָׁבָה חִיצוֹנָה וְשׁוֹם חֲכָמָה חִיצוֹנָה אוֹ מִחֲשָׁבָה זָרָה וּמִכָּל שִׁכְנֵי הַרְהוּרִים רָעִים. כִּי כָּל הַפְּגָמִים וְכָל הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, כָּלֵם אֵינָם בָּאִים כִּי אִם עַל־יְדֵי פְגָם הַמִּחֲשָׁבָה כִּנ"ל שֶׁאֵינּוּ נִזְהָר לְשַׁמְרָה כָּרְאוּי שֶׁלֹּא תֵצֵא חוּץ מִגְּבוּל הַקְּדוּשָׁה. וְכִשְׁנִזְהָר וְשׁוֹמֵר הֵיטֵב הַמִּחֲשָׁבָה שֶׁהִיא הַחֲכָמָה שְׁבַמַּח זֶהוּ עֵקֶר הַתְּקוּנָה וְתִשׁוּבָתוֹ עַל הָעוֹנוֹת. (כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אֶזְרָא מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל ה' וַיִּרְחַמְהוּ" (יִשְׁעִיָה נ"ה ז) וּמֵאַרְיֵה בְּעֵינָיו הַמִּחֲשָׁבָה בְּפָרְשָׁה זֹאת שֶׁהִיא מִתְרַתֵּי דְתִיּוֹבְתָא) שְׁמַתְגַּבֵּר לְגַרְשׁ כָּל הַמִּחֲשָׁבוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת מִדַּעְתּוֹ וְשִׁכְלוֹ. כִּי הַשִּׁכְלֵי הוּא הַנְּשָׁמָה וְכִשְׁמִקְדָּשׁ שִׁכְלוֹ הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ עַל־יְדֵי־זֶה מִגְּבִיָּה וּמִשִּׁיב הַכֹּל לְשִׁכְלוֹ וְזֶה עֵקֶר הַתִּשׁוּבָה:
ג וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק אֵלּוּהַ מִמַּעַל שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָאִים רַאשִׁית כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "קְדָשׁ יִשְׂרָאֵל לַה' רַאשִׁית" וְכו' (יִרְמְיָה ב' ג). אֲבָל בְּשַׁעַת הוֹלְדָה הַשִּׁכְלֵי מְצַמְצָם אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְכִשְׁמַתְחִילִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּהַתְּבוֹנְנוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲזִי שִׁכְלוֹ הוֹלֵךְ וְגָדוֹל כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֹמֹה" (מְלָכִים־א ה' י). אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מִכְּנִים בְּתוֹךְ שִׁכְלוֹ הַקְּדוּשׁ מִחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת אֲזִי נִתְמַעֵט קְדוּשַׁת שִׁכְלוֹ כְּפִי תְּפִיסַת הַמָּקוֹם שֶׁל הַחֲכָמָה הַחִיצוֹנִית. וְעַל הַשִּׁכְלֵי הַחִיצוֹן הַזֶּה מֵתְּלַקְטִים וּמֵתְּחַבְּרִים כָּל הַמַּדּוֹת רָעוֹת וּמִגְּנוֹת וְהַתְּאוֹת:

ד עַל כֵּן הָעֵקֶר לְשַׁמֵּר מִחֲשַׁבְתּוֹ וּמַחוּ מִמִּחֲשָׁבוֹת וְחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁעֲלֵיהֶם הוּא כָּל בְּנֵינּוּ שֶׁל הַיְּצָר הָרָע רַחֲמָנָא לְצַלֵּן שֶׁהוּא בְּחִינַת נְחֹשׁ הַקְּדָמוֹנִי שֶׁהוּא כָּרוּךְ אַחַר הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא כָּרוּךְ גָּדוֹל שֶׁהוּא כָּרוּךְ תָּמִיד אַחַר גְּדוּלֵי הַדּוֹר בְּיֹתֵר מִשָּׂאֵר הָאֲנָשִׁים כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָהּ, עַל פְּסוּק: "כִּי

הגדיל לעשות" (ספ"ה נ"ב). כי מחמת שהתלמידי חכמים והלומדים יש להם דעת גדול ביותר על כן פרוץ אחריהם להחטיאם רחמנא לצלן. והעקר לשמר את עצמו מאד ממה שבוט רעות כנ"ל:

ה וכשהאדם שומר את עצמו משכליות חיצוניות לא זו אף זו שצריך לחדש השכל בכל עת ובזה מחדש נשמתו. כי השכל הוא הנשמה כמו שכתוב: "נשמת שדי תבינם" (איוב ל"ב ח) וכמו שאמרו חכמינו, וזכרונם לברכה (ברכות י) שהנשמה זנה ומחיה את הגוף והיא בעצמה השכל כמו שכתוב: "החכמה תחיה" (קהלת ז' יב):

ו וחדוש השכל הינו חדוש הנשמה הוא על ידי שנה פמובא בזוהר הקדוש (ח"א י"ט וח"ב רי"ג): על פסוק: "חדשים לבקרים" (איכה ג) ונשמתא איהי חדתא וכו' בכל יומא ויומא וכו'. כי פשהמחין מתיגעים אז על ידי השנה הם מתחדשים פנראה בחוש. ובשעת השנה המחין הינו הנשמה באה בתוך האמונה בבחינת: "חדשים לבקרים רבה אמונתך" כנ"ל ועל ידי זה נתרבה האמונה שלו. וזהו שאנו מברכין: "הנותן לי עף פח" כי היו מתחלה עיפים ועכשו נתחזקו:

ז ויש כמה בחינות שנה. יש שנה בגשמיות שהיא ניקח למחין גם יש בחינת למוד שהיא גם כן בחינת שנה לגבי דבקות הבורא יתברך והוא למוד פשטי אוריתא (זהר הקדוש חלק ג רמ"ד): כמאמר חכמינו, וזכרונם לברכה "במה שפנים הושיבני" זה תלמוד בבלי (סנהדרין כ"ד) בבחינת אמונה כנ"ל. ואדם הדבוק תמיד בעבודת הבורא ונתיעין המחין שלו מחמת גדל הדבקות אזי ילמד פשטי אוריתא:

ח ועל ידי אמונה מקבלין המחין הינו הנשמה מאור הפנים כמו

חוק נתן ולא יעבור

ח'תלל - צמר מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

שכתוב: "באור פני מלך חיים" (משלי ט"ז). ויש כמה בחינות באור הפנים כי יש מקבלין השכל מאור הפנים של התורה כי שבעים פנים לתורה. ויש מקבלין מאור פני הצדיקים כשהצדיק מסביר לו פנים אז מקבל שכל חדש ונשמה חדשה מאור פניו הקדושים. כי עקר השכל מאור הפנים כמו שכתוב: "חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ה):

סדר היי מוהר"ן הי"ד:

רט (כה) אמר אלו הקלי עולם הנכנסין אצלי בכר הם מלאים חרטות והם אינם יודעים כלל מהו חרטה וכו' כנדפס בהשיחות: רי (כו) באומין דבר עמי מענין נסיעתו, ואמר לי אז יש דרך כזה מבית לחוץ, ומשם אל החר, ומשם לסבב דרך הנחר הקטן, והנשר ומשם לבית רבי שמעון ומשם לבית רבי זליג ומשם לאומין. כי בדרך זה יצא לאומין, כי בעת השרפה בליל שבת קדש ברח פתאום בשעת שנעשה רעש השרפה, שהיה יושב אז בסעדתו בליל שבת ואמר אז שאינו יודע כלל וכו' ובתוך שאמר דברים אלו נעשה רעש של השרפה (ואמר בזו הלשון שוין שוין וכבר בבר) ותקף ברח מביתו לחוץ. ורץ סמוך לבית הכנסת ולשם הביאו לו איזה מלבוש עם עורות שלא יתקרר חם ושלום מחמת שהיה אז חלוש מאד. ואחר כך עבר הנחר הקטן ברגליו בתוך המים, ועלה על החר הגבוה למעלה וישב שם, וראה משם כל השרפה עד שנשרף ביתו. והספרי תורות שהוציאו מבית הכנסת ומבית המדרש היו מנחים סמוכים אצלו. וגם כמה נפשות מישראל שברחו גם כן לשם. ואנחנו הצלנו כל מה שהיה בתוך ביתו, לא נשאר שום דבר מרכושו בתוך ביתו, כי את הכל הצלנו בעזרת השם יתברך.

וְאַחֲר־כֵּן סָמוּךְ לְאֹר יוֹם שַׁבַּת קִדְשׁ בְּאֵתִי אֶצְלוּ, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם
 בְּשִׁמְחָה יוֹשֵׁב וּמְסַתְּכָל עַל הָעִיר וְעַל בֵּיתוֹ שְׁנֵי שָׁרְף. וְאַחֲר־כֵּן
 הוֹלְכֵתִי אוֹתוֹ לְתוֹךְ בֵּית בְּקִצָּה הָעִיר שְׁנֵצֵל מִהַשָּׂרְפָה. וְהִלֵּךְ עִמִּי
 סָמוּךְ לְהִנָּהָר הַקָּטָן עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה, עָנָה וְאָמַר מִי הָיָה אוֹמֵר וְכִי
 עָלָה עַל הַדַּעַת שְׁאַנְחֵנוּ נִלְךְ בְּלַיִל שַׁבַּת קִדְשׁ סָמוּךְ לְאֹר יוֹם בְּזָה
 הַדֶּרֶךְ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה.

וְאַחֲר־כֵּן בָּאנוּ לְבֵית רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיֵּשֶׁב שָׁם כָּל יוֹם שַׁבַּת קִדְשׁ.
 וּבְיוֹם רֵאשׁוֹן יָצָא מִשָּׁם וְהִלֵּךְ לְבֵית רַבִּי זְלִיג שְׁנֵי שָׂאֵר גַּם־כֵּן בְּקִצָּה
 הַשְּׁנִי שֶׁל הָעִיר. וְשָׁם יָשָׁב כָּל יוֹם רֵאשׁוֹן עַד שֶׁבָּא הַיְדִיעָה מֵאוּמִין
 שְׁיִסַּע לְשָׁם, בָּעֵת שֶׁהָיָה נָע וָנָד, וְכָל הוֹנֵו וּרְכוּשׁוֹ וּמַטְלָטְלוֹ הַכֹּל
 הָיָה מְנַח מְפֹזָר בְּתוֹךְ הַבַּיִת. וּבָעֵת שֶׁבָּא לוֹ הַיְדִיעָה שְׁיִסַּע לְאוּמִין
 עָמַדְתִּי אָז לְפָנָיו, וְנִתְבַּהֵל אָז מְאֹד וְנִתְלַהֵב פָּנָיו מְאֹד.

אַחֲר־כֵּן בְּיוֹם שְׁלִישִׁי נָסַע לְאוּמִין. אַחֲר־כֵּן אָמַר הַנְּזַכָּר לְעִיל
 שְׁיֵשׁ דֶּרֶךְ כְּזֶה מִבַּיִת לַחוּץ וְכוּ' וּמִשָּׁם לְאוּמִין וְכוּ' כַּנְּזַכָּר. הֵינּוּ כִי
 עַל הַיָּד שֶׁהָיָה אֶצֶל הַמְּלָךְ הַמְּבֹאָר בְּהַמְעֻשָׁה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה שָׁם
 הָיוּ מְצַיְרִין כָּל הַדְּרָכִים שֶׁבְּעוֹלָם, עַל־כֵּן אָמַר שְׁגָם יֵשׁ דֶּרֶךְ כְּזֶה.
 כְּלוּמַר שֶׁבּוֹדֵאֵי גַם דֶּרֶךְ זֶה הָיָה מְצַיֵּר שָׁם עַל אוֹתוֹ הַיָּד הֵינּוּ
 מִהַבַּיִת לַחוּץ וּמִשָּׁם לְהַתָּהָר וּמִשָּׁם לְהַבָּתִּים הַנִּ"ל וּמִשָּׁם לְאוּמִין.
 אֲשֶׁרִי מִי שְׁיִזְכָּה לְהַבִּין זֹאת לְעֵתִיד, כִּי בְּעֵינַי נִסִּיעַתוֹ יֵשׁ סוּדוֹת
 נוֹרְאוֹת בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה. כִּי בְּכָל נִסִּיעוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת יֵשׁ רְזִין
 עֲלָאִין גְּבוּהִים מְאֹד, מְכַל־שֶׁכֶן בְּנִסִּיעָה הָאַחֲרוֹנָה הַזֹּאת שְׁנִסַּע
 לְהַסְתַּלֵּק שָׁם אֲשֶׁר לֹא יִכָּלֶה רְעִיּוֹן סוּדוֹת נְפִלְאוֹת עֲצוּמוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת רַבּוֹת שֶׁהָיָה בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וּבְכָל עֵינַי וְסִבָּה שֶׁל
 עֵינָיִי הַסְתַּלְקוֹתוֹ:

זֶה זֶה וְלֹא יַעֲבֹד

ח'תרכ"ו - מצמ"ר מוהר"צ"ת זצ"ל "צדק צדק" מקוה שד"ך מצמ"ר רבנו יהיה תיקון רב"ל -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

סדר האלק-בית הימיני:

נח. מי שמסית את חברו מדרך הטוב, שרפה בא עליו. נט. מי שאינו יכול לבנות, הסגלה שישב במקום, ששופכים שם שני נהרות ביחד. ס. מי שמחזיר את בני-אדם בתשובה, זוכה לחכמה. סא. על-ידי העצלות נדמה לאדם, שנסתר מפניו דרך התשובה. סב. מי שמגלה סודותיו, אזי קשה לדבר הזה להתקיים. סג. מי שבוש על עוונותיו, הקדוש-ברוך-הוא עושה עמו צדקה. סד. התענית שהוא בלא דעת אינו תענית. סה. משעה שאדם חושב לעשות תשובה, אזי מקבלין תפלתו, אף-על-פי שלא עשה עדין. סו. כשתרצה לעשות תשובה, תבקש מהצדיק, שהוא יכניס אותך לפני השם יתברך. סז. על-ידי חסד ואמת יכפר עוון. סח. על-ידי שתבקש מהשם יתברך, שיתן לך אהבה, על-ידי זה יכסה הקדוש-ברוך-הוא פשעיך. סט. מי שמתודה על עוונותיו, יזכה שלא יצטרך למכור מנחלת אבותיו. ע. כשאתה מוכיח אותם, שלא תקנו חטאת נעורים, תכלל את עצמך עמהם, ועל-ידי זה יקבלו ממך. עא. עקר תקון פגם עוונותיו - על-ידי הכנעה. עב. צריך אדם להוכיח את עצמו בכל בקר. עג. העבדות שאדם עובד את השם בבחירתו כל יום, ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו. עד. אי אפשר שידע אדם בחייו, אם נתקבל תשובתו. עה. מה שאנו רואים, שמי שמתחיל לעבד את ה', יסורין באין עליו, זה מחמת שהתחיל מתוך יראה של צדק. עו. המתחיל לעבד את ה', הקדוש-ברוך-הוא אומר לו: יודע אני שחפצך ורצונך לעבד אותי, אבל מה הוא הבטוחות שמא למחר תעזב אותי, אם כן איך אקרב אותך בשביל הרצון שרצית, ואיך אגלה לך תכף דברים נסתרים, אלא כן תעשה: בתחלה אהב

אותי כִּךָ וְתַעֲשֶׂה מְצֻוֹתַי, אֲפַעֲלֶנּוּ פִי שְׂאִין אֶתָּה יוֹדַע הַשֶּׁכֶל שֶׁל
 הַמְצֻוָה, וְעָבַד אֹתִי פְּשׁוּט בְּלֹא חֲכָמוֹת, וְכִשְׁתַּעֲבַד אֹתִי כַּמָּה
 זְמָנִים, אֲזִי אֲאָמִין לָךְ וְאֶגְלָה לָךְ טַעַם וְשֶׁכֶל שֶׁל כָּל דָּבָר וְדָבָר
 וְאֶקְרַב אֹתְךָ בְּכָל מִיָּנִי הַתְּקַרְבוֹת, כִּי הַזְמַן הָרַב שֶׁעָבְדָתָּ אֹתִי
 מִקֵּדָם הוּא בְּטוֹחוֹת, שֶׁלֹּא תַעֲזֹב אֹתִי [הֵן אָמַת].

סדר שיחות ה"ן ה'תש"ז:

קז "אסתר בינונית היתה לא ארכה ולא קצרה" (מגלה יג) הענין
 שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שם): "בשביל צניעות שהיתה
 ברחל זכתה ויצא ממנה שאול ובשביל צניעות שהיתה בשאול
 זכה ויצאה ממנו אסתר המלכה" וברחל כתיב "רחל בתך
 הקטנה" ובשאול נאמר "משכמו ומעלה גבוהה מכל העם" ואסתר
 ממצע בין שאול ורחל בינונית היתה:

קח ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד ודע שעל-ידי למוד הזהר
 נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה והלשון הקדוש
 של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך דהינו השבח
 שמשבח ומפאר את העובד ה', דהינו הלשון הרגיל בזהר לומר
 זכאה וכו' על כל מצוה ועבודה ולהפך הצעקה שצועק וי וכו' וי
 לה וי לנשמתה על הפר מעבודת ה' אלו הלשונות מעוררים מאד
 את האדם לעבודתו יתברך:

קט רבי שמעון בן יוחאי קידש כל-כך את לשון התרגום עד
 שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום יש להם כח לעורר
 להשם יתברך:

קי יש כמה שטויותם ובלבולים המתדבקים ומתחברים בהמה
 ובפרט בלבולי האמונה ועל-ידי השנה נפרדים מהמה וביותר
 מועיל השנה לאמונה כנזכר לעיל:

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח' תלח - צמח מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" -
 "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

קיא "אִוְלַת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ וְעַל ה' יִזְעַף לְבוֹ" (משלי יט"ג) פְּרוֹשׁ:
 מִי שְׂאִינוֹ מְקַשָּׁר וּמְקָרֵב לְצַדִּיק אֲמַתִּי, אֲזִי כָּל עֲבוֹדָתוֹ הוּא רַק
 כְּמוֹ מִי שְׁמַעְקָם עֲצָמוֹ וּמִתְדַמֶּה לְחֵבְרוֹ כְּקוֹף בְּפָנָי אָדָם וְזָהוּ:
 "אִוְלַת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ" הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם עַל-יְדֵי אִוְלָתוֹ כָּל עֲבוֹדָתוֹ
 הִיא רַק בְּבַחֲיַנֵּת תִּסְלַף דְּרָכּוֹ כְּמוֹ מִי שְׁמַסְלֵף וּמְעַקֵּם עֲצָמוֹ אַחַר
 חֵבְרוֹ כַּנִּל וְהַטַּעַם כִּי "וְעַל ה' יִזְעַף לְבוֹ" הֵינּוּ לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא
 בְּחֵינֵת "עַל ה'" כִּי "מִי מוֹשֵׁל בִּי צַדִּיק" "יִזְעַף לְבוֹ" הֵינּוּ שֶׁחֹלֵק
 עַל הַצַּדִּיק וְאִינוֹ מְקַרֵּב אֵלָיו עַל-יְדֵי-זֶה "תִּסְלַף דְּרָכּוֹ" שֶׁהוּא רַק
 כְּמוֹ שְׁמַעְקָם עֲצָמוֹ כַּנִּל כִּי אֵין מִמֶּשׁ בְּעֲבוּדָה כִּי-אִם עַל-יְדֵי
 הַצַּדִּיק הָאֲמִיתִי כַּמּוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֵר:

סֵדֶר שְׁלֵחוֹ עֲרוּף הַיּוֹמִי:

סימן רי (א) האוכל פחות מכזית בין מפת בין משאר אוכלים
 והשותה פחות מרביעית בין מיין בין משאר משקים
 מברך תחלה ברכה הראויה לאותו המין ולאחריו אינו מברך כלל
 ויש מסתפקים לומר שעל דבר שהוא כברייתו כגון גרגיר של ענב
 או של רמון שמברכין לאחריו אע"פ שאין בו כזית לכך נכון
 ליזהר שלא לאכול בריה פחות מכזית: הגה ולא מקרי בריה אלא אם
 אכלו כמות שהוא אבל אם לקח הגרעין ממנו לא מקרי בריה (הר"י פ' כיצד
 מברכין וב"י בשם רשב"א): ויש מסתפקים עוד בברכה אחרונה של יין
 אם מברכין אותה על כזית לכן טוב ליזהר שלא לשתות (אלא)
 פחות מכזית או רביעית: (ב) הטועם את התבשיל אינו צריך
 לברך עד רביעית ואפילו אם הוא בולעו ויש אומרים שאם הוא
 בולעו טעון ברכה ולא פטרו את הטועם אלא כשחוזר ופולט ואז
 אפילו על הרבה אינו צריך ברכה: הגה וספק ברכות להקל:

סימן ריא (א) היו לפניו מיני פירות הרבה אם ברכותיהם שוות ויש ביניהם ממין שבעה מקדים מין שבעה אע"פ שאינו חביב כמו המין האחר ואם אין ביניהם ממין שבעה מקדים החביב ואם אין ברכותיהם שוות אפילו יש בהן ממין שבעה כגון צנון וזית איזה מהם שירצה יקדים ואפילו אינו חביב ויש אומרים שגם בזה צריך להקדים החביב ונקרא חביב המין שרגיל להיות חביב עליו אפילו אם עתה הפיץ במין השני: (ב) ולהרמב"ם אם היה מין אחד חביב לו יותר בין שברכותיהם שוות בין שאינם שוות בין שיש בהם ממין שבעה בין שאין בהם ממין שבעה מקדים החביב לו אז באותה שעה ואם אינו רוצה בזה יותר מבזה אם יש ביניהם משבעת המינים מברך עליו תחלה: (ג) הביאו לפניו דבר שברכתו בפה"ע ודבר שברכתו שהכל בורא פרי העץ קודמת שהיא חשובה שאינה פוטרת אלא דבר אחד וכן בפה"א ושהכל בפה"א קודמת ואם הביאו לפניו פה"ע ופה"א איזה מהם שירצה יקדים ויש אומרים שבורא פרי העץ קודם: (ד) כל הקודם בפסוק ארץ חטה ושעורה קודם לברכה וארץ בתרא הפסיק הענין וכל הסמוך לו חשוב מהמאוחר ממנו לארץ קמא הלכך תמרים קודמים לענבים שזה שני לארץ בתרא וזה ג' לארץ קמא: הגה ודוקא שאוכל ענבים כמות שהן אבל אם עשה מהם יין שקובע ברכה לעצמו בפה"ג חשובה והיא קודמת לברך עליו תחלה אבל מעשה קדירה מחמשת מיני דגן היא חשובה יותר מברכת היין. כל הנאמר סמוך לארץ קמא קודם למה שנאמר סמוך לארץ בתרא לאחר ששזה לו בסמיכה לארץ (טור): (ה) הא דחטה ושעורה קודמים דוקא כשעשה מהם תבשיל או פת אבל הכוסם חטה שברכתו בפה"א אינה קודמת לברכת בפה"ע: הגה ברכת המוציא קודם לברכת בורא מיני מזונות

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תרמ - צמח מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהד מצפרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

וב"ש לשאר ברכות (אגור) ואע"פ שהדבר השני חשוב או חביב עליו (וכן יש לדקדק מדברי הגה"מ פ"ט ומסמ"ק שהביא הטור וכל בו וב"י בשם רמב"ם) וכל הא דאמרינן דאחד קודם לחבירו היינו שרוצה לאכול משניהם לכן יש להקדים החביב או החשוב אבל אם אינו רוצה לאכול משניהם אינו מברך רק על זה שרוצה לאכול אע"פ שגם השני מונח לפניו (תרומת הדשן סימן ל"ג) וכל זה דצריך להקדים היינו דוקא לכתחלה אבל אם עבר ובירך על השני אם הברכות שוות יוצא ואין צריך לחזור ולברך על זה שהיה לו להקדים ובלבד שיהא דעתו ג"כ עליו בברכתו (ב"י סימן ר"ו ובזה הסימן בשם רשב"א):

סֵדֶר לְקוֹטְי תַּפְלוֹת הַיּוֹמִי:

תקסג: וְהִנֵּה עֹתָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ "אֲבֹד חֶסֶד מִן הָאָרֶץ וַיֵּשֶׁר בְּאָדָם אָיִן" וְאִין מִי שִׁיעָמַד בְּעֵדְנוּ וְלֹא דֵי לָנוּ בְּכָל זֶה, כִּי אִם עוֹד רַבִּים קָמִים עָלֵינוּ, רַבִּים מְאֹד, בְּאֲשֶׁר אֶתָּה יְדַעְתָּ עַל מִי לָנוּ לְהִשָּׁעֵן עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם הַחוּמַל עַל דֵּל חֶמַל עַל דְּלוֹתֵנוּ, וְרֵאָה שְׁפָלוּתֵנוּ וּבְזִיוֹנֵנוּ הַבֵּט מִשְׁמַיִם וְרֵאָה כִּי הָיִינוּ לַעֲג וְקָלָם "כָּל הַיּוֹם כְּלַמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁת פָּנַי כְּסִתְנִי מִקּוֹל מְחַרֵּף וּמְגִיֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם" הַבִּיטָה בְּעֵנֵינוּ כִּי רַבּוּ מִכְּאוֹבֵינוּ וְצָרוֹת לְבָבֵנוּ חוֹסָה עָלֵינוּ בְּאָרֶץ שְׁבִינּוּ, וְאֵל תִּשְׁפֹּף חֲרוֹנֶךָ עָלֵינוּ כִּי עֲמָךְ אֲנַחְנוּ בְּנֵי בְּרִיתֶךָ עֲזָרְנוּ כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעָנּוּ "מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנֵי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ", הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אוֹיְבֵי, וּמִרוּדְפֵי הַצִּילֵנִי אָבִי שְׁבַשְׁמַיִם הַצִּילֵנִי נָא גּוֹאֵל חֶזֶק פּוֹדֶה וּמִצִּיל הַצִּילֵנוּ וּמְלִטָנוּ, וּפְדָנוּ מִכָּל מִינֵי שׁוֹנְאִים וּמְלָשִׁינִים וּמְקַטְרָגִים בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת חוֹסָה עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן אֲבוֹתֵינוּ וּלְמַעַן כָּל הַצַּדִּיקִים אֲמֵתִים, אֲשֶׁר אָנוּ חוֹסִים בָּהֶם תְּמִיד יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, רַחֵם רַחֵם, הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ "מִחֶרֶב מִפִּיהֶם, וּמִיַּד חֶזֶק אֲבִיוֹן":

תקסד: וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ כַּח וּגְבוּרָה מֵאֵתְךָ בְּזָכוֹת הַצַּדִּיקִי אֲמֵת

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ שְׁנוֹזְכָה לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁפִּיל עֲדֵי אֶרֶץ כָּל
 הַמְּתַנַּגְדִים הַחֹלְקִים עַל הָאֲמֶת וְנוֹזְכָה לְעַקֵּר וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל
 הַמְּקַטְרָגִים וְהַמְּלַשִּׁינִים עַל הַרְחֻקִים הַבָּאִים לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ
 בְּאֲמֶת, הַחֲפִצִים לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ; אֵף עַל פִּי שְׂאִין אָנוּ כְּדָאִים
 לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ לְפִי מַעֲשֵׂינוּ, אֵף עַל פִּי כֵן, "רַחֲמֶיךָ רַבִּים הֵ"ן"
 רַחֲמֶיךָ רַבִּים מְאֹד, עֲשֵׂה אֶתְּךָ עִמָּנוּ מַה שְׁתִּרְצֶה וְכִרְצוֹנְךָ עֲשֵׂה
 עִמָּנוּ וּמִי יֹאמֶר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה, אֲבָל מִי שָׁם אוֹתָם לְדִין וְשׁוֹפֵט,
 לְדוֹן אוֹתָנוּ חֵם וְשָׁלוֹם, וּלְקַטְרֵג עָלֵינוּ חֲלִילָה מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדָם
 לְרַמֵּם עַל הַנְּרַדְפִים חֲלִילָה "כִּי אֶתְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ רָדְפוּ, וְאֵל מְכֹאֹב
 חֲלִילֶיךָ יִסְפְּרוּ אֶפְלָה נָא בְיַד ה' כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אֵל
 אֶפְלָה":

תְּקַסֶּה: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שׁוֹמֵעַ צְעָקָה מֵעַמְּקֵי הַשָּׂאוֹל תַּחֲתֵיּוֹת
 וּמִתַּחֲתֵיו, שְׁמַע צְעָקָתִי וְנִאֲקָתִי וְאַנְחָתִי הַמְּרָה מְאֹד, הַכְּבֹדָה מְאֹד
 הָעֲמוּקָה מְאֹד אֵי שָׁמַיִם הִקִּיצוּ לְצַעְרֵי וּרְדִיפָתִי, מַה שְׂאֵנִי בְּעֲצָמֵי
 רוֹדֵף אֶת עֲצָמֵי בְיוֹתֵר, וְגַם אַחֲרַיִם רוֹדְפִים אוֹתִי מְאֹד מְאֹד, וְתִהְיֶה
 הַמְּלַחֲמָה עָלַי פָּנִים וְאַחֹר "שׁוֹבָה ה' עַד מָתַי וְהִנָּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ"
 אֶתְּךָ ה', אֶתְּךָ ה', שְׁטַחֲתִי אֵלֶיךָ כִּפִּי מֵעַמְּקֵי עַמְּקֵי עַמְּקֵי, מֵעַמְּקֵי
 עַמְּקֵי הַהִסְתַּרְהָ שְׁבֵתוֹךָ הַסְתַּרְהָ, מֵאֲלָפִים וּרְבֻבוֹת הַסְתַּרוֹת, צַר
 לִי מְאֹד אָבִי שְׁבֵשְׁמַיִם, צַר וּמַר לִי מְאֹד, צַר וּמַר לִי מְאֹד, וְאִין לִי
 שׁוֹם לְשׁוֹן בְּעוֹלָם לְפָרֵשׁ בּוֹ שִׁיחָתִי וְצַעְרֵי "קוֹלִי שָׁמְעָתָ, אֵל תַּעֲלֵם
 אֲזַנְךָ לְרוֹחָתִי לְשׁוֹעֵתִי" חֲנִנִי וְעֲזֹרֵנִי שְׂאֹזְכָה לְאַכְפִּיא הַסְטֵרָא
 אַחֲרָא, סְטֵרָא "דְּקִין כָּל בְּשָׂר", תַּחַת הַדְּבוּר שֶׁל הַקְּדוּשָׁה וְאֹזְכָה
 לְהוֹצִיא בְלָעַם מִפִּיהֶם, לְהוֹצִיא מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל הַדְּבוּרִים
 רָעִים וְכָל הַדְּבוּרִים פְּגוּמִים שִׁינְקוּ מֵהֶם עַל יְדֵי פְּגַם הַדְּבוּר
 שְׁפַגְמָתִי בּוֹ בְּשׁוּגַג וּבְמִזִּיד בְּאַנְס וּבְרַצוֹן, וְכֻלָּם אֹזְכָה לְתַקֵּן

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח' תרמ"ב - זמור מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מצפרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַד שְׁאֲזֹכָה לְהוֹצִיא כָּל הַדְּבוּרִים מִן הַסֵּטְרָא
אַחֲרָא, וְלִהְיֵיבָם כָּלָם לְשֶׁרֶשֶׁם שֶׁבְּקִדְשָׁה עַד אֲשֶׁר הָרַשְׁעָה כָּלָה
כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ כִּי "יִסְכַּר פִּי כָּל דּוֹבְרֵי שְׁקָר"
וְתִמְלֵא פִיהֶם חֲצִץ וְתַעֲקֶם וְתַעֲקֹר אֶת פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם שֶׁל כָּל
הַמְּקַטְרָגִים וּמְלִשְׁיָנִים וְדוֹבְרֵי רָעוֹת עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים
הַחֲפִצִּים לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת וְתִתֵּן בְּלִבָּם שִׁישׁוּבוּ מִדֶּרֶכְךָ
הָרָעָה, וַיִּטּוּ לִבָּם בְּאַמֶּת אֶל הָאַמֶּת, וַיִּתְגַּלֶּה הָאַמֶּת בְּעוֹלָם וַיְקַיֵּם
מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אֶזְרָא מִחֲשֻׁבוֹתָיו, וַיָּשׁוּב אֶל
ה' וִירַחֲמֵהוּ, וְאֵל אֱלֹקֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלַּח":

תְּקַסּוּ: וּבִכֵּן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵנוּ, וְתַעֲזֹרְנוּ לְעַסֵּק
בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא אֹזֵב שׁוֹם לַיְלָה מְלִילוֹתַי
בְּלִי לְמוֹד וְעֵסֶק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, כָּל יְמֵי חַיֵּי וְתַעֲזֹרְנִי לְנִיד שְׁנָה
מֵעֵינִי לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲסֹק בְּתַפְלוֹת וְתַחֲנוּת
וּבְקִשׁוֹת הַרְבֵּה בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה וּבְכָל יוֹם וְיוֹם וְתַהֲיֶיהָ בְּעֵזְרֵי
תָּמִיד, שְׁלֹא יִהְיֶה כַח לְשׁוֹם בְּטוֹל בְּעוֹלָם לְבַטְלָנוּ חֵם וְשָׁלוֹם מִן
הַתּוֹרָה וּמִן הָעִבּוּדָה וְאַפְלוּ בָּעֵת כְּשֶׁצָּר לְאָדָם חֵם וְשָׁלוֹם, אֲפִלוּ
כְּשִׁיזְשׁוּבִים בְּעֵנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת חֲלִילָה, נִזְכָּה גַם כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ לְעַסֵּק
בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה תָּמִיד, וְלֹא נַהֲיֶיהָ בְּטִלִּים מִדְּבַרֵי תוֹרָה לְעוֹלָם
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ תִּרְחַם עָלֵינוּ וְתִרְאֶה בְּעֵינֵינוּ וְדַחְקֵנוּ וְעַמְלָנוּ,
וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים
וַיִּמְשֵׁךְ עָלֵינוּ אֹזֶר הַחֶסֶד מִבְּקָר דְּאַבְרָהָם וּכְאֹזֶר בְּקָר יִזְרַח עָלֵינוּ
אֹזֶר הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים וְהַחֲמִלָּה וְהַחֲנִינָה "יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ,
וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלָה לְאֵל חַיִּי" וְעַל יְדֵי אֹזֶר הַחֶסֶד בְּקָר
דְּאַבְרָהָם שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַל יְדֵי זֶה תִּזְכְּנוּ
לְהַכְנִיעַ וּלְאַכְפִּיֵּא סֵטְרָא דְקִין כָּל בְּשָׂר, שֶׁהוּא הָרוּחַ סְעָרָה, תַּחַת

הַדְּבֹר דְקִדְשָׁה וַיְקִים מִקְרָא שְׁכָתוּב: "רוּחַ סְעָרָה עוֹשֶׂה דְבָרוֹ"
וַיִּתְּבַטְּלוּ מִן הָעוֹלָם מֵעַלֵינוּ וּמֵעַל גְּבוּלֵנוּ כָּל הַדְּבוּרִים רָעִים
שְׂבָעוֹלָם, וְנִזְכָּה לְדְבוּר דְקִדְשָׁה בְשִׁלְמוֹת, וְלִתְקַן פְּגָם הַדְּבוּר וְנִזְכָּה
שִׁיֵּצֵא הַדְּבוּר בְּקִדְשָׁה מִפִּינוּ בְּשִׁיר וְשִׁבְחָ וְרִנָּן וְהִלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וְתִזְכְּנוּ מֵעַתָּה שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּינוּ שׁוֹם דְּבוּר פְּגָם כָּלֵל רַק כָּל דְּבוּרֵנוּ
יְהִיוּ רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנֹת וּבִקְשׁוֹת וְשִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, וּבִירְאֵת שָׁמַיִם וְעֲבוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהָרָה גְּדוּלָה,
כְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב "יִמָּלֵא פִי תְהִלָּתְךָ כָּל הַיּוֹם תִּפְאַרְתְּךָ תְהִלַּת ה'
יְדָבָר פִּי וַיְבָרַךְ כָּל בְּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל
עַת תָּמִיד תְהִלָּתוֹ בְּפִי פִי יִסְפָּר צְדָקָתְךָ, כָּל הַיּוֹם תִּשְׁוַעְתְּךָ אוֹדָה
ה' מְאֹד בְּפִי, וּבְתוֹךְ רַבִּים אֶהְלָלְנוּ, כִּי יַעֲמֵד לְיָמִין אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיעַ
מִשׁוֹפְטֵי נַפְשׁוֹ":